

Halfjaarbericht 2024

Inhoudsopgave

DIRECTIEVERSLAG		
01	Voorwoord raad van bestuur	4
02	Kerncijfers	6
03	Algemeen	7
04	Energietransitie	8
05	Leveringszekerheid	10
06	Emissies	15
07	Circulariteit	17
08	Veiligheid en welzijn van medewerkers	18
09	Relaties met lokale gemeenschappen	20
VERKORTE GECONSOLIDEERDE HALFJAARREKENING		
10	Verkorte geconsolideerde halfjaarrekening	22
11	Ondertekening	44

Directieverslag

01 Voorwoord raad van bestuur

Gasunie heeft in de eerste helft van 2024 gestaag voortgebouwd aan haar energietransitieprojecten. Er waren mijlpalen te vieren bij Porthos en het inpassingsplan voor het doortrekken van WarmtelinQ naar Leiden is vastgesteld. Belangrijke stappen op weg naar een klimaatneutrale samenleving in 2050.

Tegelijkertijd is de afgelopen maanden duidelijk geworden hoe belangrijk de rol van aardgas en aardgasinfrastructuur in het huidige energiesysteem is. Noorwegen heeft de rol van Rusland als voornaamste herkomstland voor aardgas overgenomen. Markten reageren daarom nerveus op (geringe) verstoringen in de aanvoer van Noors gas. In Duitsland hebben we dit jaar ons transportsysteem uitgebreid zodat het land nu voor het eerst zelf LNG kan importeren en soepel kan doorgeleiden naar de binnenlandse afnemers. In eigen land verwelkomden we in juni in de Eemshaven de 100e tanker die LNG kwam brengen.

Veiligheid is een onderwerp dat binnen Gasunie niet voor onderhandeling vatbaar is. Alle mensen die voor Gasunie werken, moeten 's avonds weer gezond thuis kunnen komen. Onze ongevallen-KPI ligt helaas nog altijd boven de signaalwaarde. Dat betekent dat het aantal ongelukken op het werk onacceptabel hoog is. We hebben een programma met concrete acties om onze veiligheidsprestaties te verbeteren.

De energietransitie kent tegenslagen en grilligheden. De congestie op het Nederlandse elektriciteitsnet is zodanig toegenomen dat in de provincies Utrecht, Flevoland en Gelderland openbare laadpalen op piekuren kunnen worden uitgezet, de uitrol van volledig elektrische warmtepompen op pauze is gezet en marktpartijen wordt gevraagd om gasgestookte installaties te plaatsen voor extra regelbare opwek. In de waterstofketen-in-aanbouw zien we de laatste tijd dat marktpartijen nadrukkelijk ook naar blauwe waterstof kijken omdat de business cases voor groene-waterstofprojecten nog niet voldoende aantrekkelijk zijn.

Gasunie wil dat de energietransitie zo soepel mogelijk verloopt. Daarbij is het belangrijk om het brede energiesysteem in ogenschouw te nemen, zeker nu elektrificatie op veel plaatsen moeizaam gaat. Zo is bijvoorbeeld het inzetten in hybride warmtepompen van de 2 miljard kuub groen gas die Nederland in 2030 wil produceren, genoeg om de helft van alle huishoudens te verduurzamen. En de inzet van CO₂-neutrale waterstof kan het energiesysteem balanceren en zo de energietransitie versnellen.

Aardgas blijft de komende decennia nodig als aanvulling op en achtervang voor groene energie. Totdat de volumes aan waterstof en groen gas zijn gegroeid, zal er aardgas nodig zijn voor industriële processen die moeilijk te elektrificeren zijn en voor elektriciteitsopwekking. Tegelijkertijd willen we de gebruikers van onze infrastructuur zo snel mogelijk goede alternatieven aanbieden. Daarom hebben we tot aan 2030 bijna € 8 miljard aan investeringen in transport en opslag van waterstof, CO₂, warmte en groen gas gepland.

Net als andere netbeheerders loopt Gasunie in de energietransitie tegen vergunningsverleningstrajecten aan die wel vijf tot zeven jaar kunnen duren. Een voorbeeld is het Delta Rhine Corridor-project, een nieuwe en noodzakelijke leidingstraat tussen Rotterdam en het Roergebied, waarvoor in juni duidelijk werd dat de vergunningverlening vertraagt. We roepen het nieuwe kabinet op om, net als bij het elektriciteitsnetbeheer, te komen tot een versnelde procedure voor de uitbreiding van alle energie-infrastructuur.

We hebben geen tijd te verliezen. Voor een schone energievoorziening is maximale daadkracht nodig en de wil om er samen uit te komen. Gasunie neemt het voortouw om partijen te verbinden, maakt plannen en steekt letterlijk de handen uit de mouwen. Want met nieuwe energie is er ongelooflijk veel mogelijk. Zo realiseren we samen een schone toekomst voor de komende generaties.

Willemien Terpstra, Janneke Hermes, Bart Jan Hoevers en Hans Coenen

02 Kerncijfers

	Eerste halfjaar 2024	Eerste halfjaar 2023
Omzet	€ 696 mln	€ 1.103 mln
EBITDA	€ 287 mln	€ 570 mln
Resultaat na belastingen	€ 95 mln	€ 266 mln
Geïnvesteed kapitaal	€ 10.028 mln	€ 10.040 mln
Getransporteerd volume	449 TWh	517 TWh
TRFI	2,6	3,4
Uncontrolled events	-	-
Transportonderbrekingen	1	-
Emissies scope 1 en 2 in kilotonnen CO ₂ -equivalenten (location-based)	368	426

Gasunie heeft in het eerste halfjaar van 2024 € 171 miljoen minder nettowinst en € 407 miljoen minder omzet geboekt dan in het eerste halfjaar 2023. Het grootste deel van de daling wordt veroorzaakt door het systeem van regulering waarmee Gasunie in Nederland en Duitsland te maken heeft.

In 2022 verkochten de netwerkbeheerders van Gasunie door de Russische inval in Oekraïne veel meer capaciteit dan verwacht tegen soms veel hogere prijzen. De werkelijke inkomsten kwamen hierdoor substantieel boven de door de toezichthouders bepaalde toegestane opbrengsten te liggen. Die extra opbrengsten worden in 2024 en volgende jaren aan de markt teruggegeven in de vorm van lagere tarieven. Daarnaast verkocht en veilde Gasunie de afgelopen maanden minder capaciteit dan in dezelfde periode vorig jaar. De daling van de nettowinst werd gedempt door het dalen van de energiekosten voor het transport van gas.

De verkoop van 50% van EemsEnergyTerminal aan Vopak per 1 oktober 2023 heeft ook impact op de presentatie van het halfjaarresultaat van Gasunie. Door de verkoop is EemsEnergyTerminal in plaats van een groepsmaatschappij een joint venture geworden, en tellen we de omzet en de kosten niet meer mee in onze geconsolideerde omzet en kosten. Alleen de nettowinst wordt dan nog meegeteld als een 'resultaat uit deelneming'.

Lagere transportvolumes en een andere manier van het energiegebruik bij EemsEnergyTerminal zorgden in de eerste helft van 2024 voor een lagere uitstoot van emissies dan in dezelfde periode van 2023.

03 Algemeen

Benoemingen

Per 1 maart is [Willemien Terpstra](#) aan het werk gegaan als voorzitter van de raad van bestuur van Gasunie. Ze volgt Han Fennema op, die per november na bijna tien jaar terugtrad. Terpstra (1970) vervulde hiervoor een groot aantal senior management functies bij diverse business units binnen LyondellBasell en was laatstelijk verantwoordelijk voor verduurzaming, energiebesparing en CO₂-reductie van de wereldwijde activiteiten van het chemiebedrijf.

Op voordracht van de raad van commissarissen heeft de minister van Financiën per 1 juli [Diederik Samsom](#) (1971) benoemd tot lid van de raad van commissarissen van Gasunie. Door de andere leden is hij tot voorzitter van de raad verkozen. Samsom (1971) heeft uitgebreide ervaring op het gebied van bestuur en politiek in de energiesector en het klimaatbeleid. Als chef de cabinet van EU-commissaris Frans Timmermans (2019-2024) stond hij mede aan de basis van de Europese Green Deal. Als lid van de Tweede Kamer (2003-2016) was hij nauw betrokken bij het energie- en klimaatbeleid in Nederland.

Ook op voordracht van de raad van commissarissen is met ingang van 4 maart [Guido Dubbeld](#) benoemd tot lid van de raad van commissarissen van Gasunie. Dubbeld (1971) begon zijn loopbaan als risico manager in de financiële sector, waarna hij 20 jaar in verschillende functies bij Eneco actief was. Tussen 2011 en 2021 was hij CFO en lid van de raad van bestuur van Eneco Groep.

Ned.nl

Samen met TenneT lanceerden we in maart het Nationaal Energie Dashboard ([ned.nl](#)), met onze partners de Nederlandse Vereniging voor Duurzame Energie (NVDE) en het Nationaal Klimaat Platform (NKP). Het dashboard verstrekt kosteloos inzichten en gegevens over energieopwekking, -gebruik en CO₂-uitstoot. Data spelen een sleutelrol in het slimmer omgaan met energie. Energieleveranciers kunnen de energiedata bijvoorbeeld gebruiken om hun klanten inzicht geven in hun CO₂-uitstoot. Ook kunnen de data gebruikt worden om beslissingen voor een toekomstbestendige energievoorziening mee te onderbouwen. RTL 4 en Weeronline maken al actief gebruik van de data voor hun wekelijkse energieweerbericht. Ned.nl is een doorontwikkeling van de bestaande websites Energieopwek, CO₂ Monitor en Het Energieweerbericht.

Stakeholder Dialogen

Om kennis over en weer te delen met onze stakeholders, organiseerden we in juni de [Gasunie Stakeholder Dialogen](#); live webinars over een actueel energietransitie-thema met experts vanuit verschillende organisaties. De webinars gingen over emissievrij bouwen en Gasunie's kijk op de energietransitie. De antwoorden op alle kijkersvragen hebben we achteraf beschikbaar gesteld op onze website.

04 Energietransitie

Gasunie is een belangrijke wegbereider voor de overstap op CO₂-neutrale energie die de samenleving aan het maken is. We leggen infrastructuur aan voor waterstof, CO₂, warmte en groen gas.

Waterstof

Gasunie is de [beoogde netbeheerder](#) van het toekomstige waterstofnetwerk op de Noordzee, zo heeft toenmalig demissionair minister Jetten van Klimaat en Energie in juni aan de Tweede Kamer laten weten. Dat waterstofnetwerk gaat bijdragen aan het behalen van de klimaatdoelen, energieonafhankelijkheid en de concurrentiepositie van Nederland. Bij de verdere doorgroei van windenergie op zee na 2030 is waterstofproductie op land, maar ook op zee essentieel. Het wordt vanaf 2030 steeds uitdagender om alle op zee geproduceerde windenergie in de vorm van elektriciteit naar land te transporteren. Waterstof biedt dan een mooi alternatief; het kan via leidingen kostenefficiënt worden getransporteerd en het kan goed worden opgeslagen. Het is aan een nieuw kabinet om een besluit te nemen over de aanleg en de financiering van een waterstofnet op zee.

Vier bedrijven in het Noordzeekanaalgebied hebben in mei een belangrijke [vervolgstap](#) gemaakt voor een aansluiting op het toekomstige waterstofnetwerk van Gasunie, omdat zij waterstof willen gaan produceren of gebruiken. Vattenfall, Sunoco, HyCC en Tata Steel hebben hun handtekeningen gezet onder een zogeheten Connection Study Agreement (CSA), een overeenkomst met Gasunie-dochter Hynetwork om de aansluitingen te kunnen voorbereiden. De interesse komt op het moment waarop de contouren van het waterstofnetwerk in het Noordzeekanaalgebied, als onderdeel van het landelijke waterstofnetwerk, steeds meer vorm beginnen te krijgen.

In juni heeft minister Jetten de Tweede Kamer geïnformeerd over de planning van de DeltaRhineCorridor (DRC). De minister heeft besloten dat de ontwikkeling van deze leidingenstraat voor alle vormen van energie hetzelfde tempo moet houden. Dit heeft als gevolg dat er een flinke vertraging optreedt in de planning van de realisatie van de waterstof- en CO₂-verbinding. We zijn teleurgesteld over deze ontwikkeling, omdat we vanaf de start het belang van een tijdige realisatie van een waterstof en CO₂-verbinding hebben benadrukt. De planning hangt samen met de verduurzamingsagenda's van veel van onze klanten en is bovendien nodig om in de pas te kunnen blijven lopen met de Klimaatdoelen waar we ons gezamenlijk aan hebben gecommitteerd. We analyseren nu de gevolgen van dit besluit en we beraden ons op de gevolgen voor de netwerkplanning. Eerder dan 2032 is de DRC-verbinding niet gereed. We gaan kijken of er snellere alternatieven zijn en hopen hierover in de herfst duidelijkheid te hebben.

CO₂

Na een periode van voorbereidingen is de aanleg van de infrastructuur van CO₂-transport en -opslagproject Porthos zichtbaar van start gegaan. In april is een [boorgat](#) gemaakt onder de zeewering op de Maasvlakte, waardoor een 600 meter lange mantelbuis wordt gelegd, waarin in 2025 een CO₂-leiding komt te liggen. De CO₂ komt straks vanuit het havengebied aan bij het compressorstation op de Maasvlakte. Vanaf daar loopt dan een leiding naar het platform op zee op circa 20 km uit de kust. Vanaf het platform wordt de CO₂ permanent opgeslagen in lege gasvelden op 3 tot 4 km onder de Noordzeebodem. De komende tijd wordt ook op andere plekken in de Rotterdamse haven gewerkt aan de CO₂-leiding. Dit ondergronds buizenstelsel gaat de afgevangen CO₂ van de bedrijven naar het compressorstation leiden. Porthos komt in 2026 in bedrijf. Het compressorstation en het transportsysteem op land bieden ruimte voor toekomstige CO₂-opslagprojecten.

CO₂next, het project voor een open toegankelijke terminal voor tijdelijke opslag en overslag van vloeibare CO₂ op de Maasvlakte in Rotterdam, is in juni de [FEED-fase](#) ingegaan. Shell en TotalEnergies zijn toegetreden tot de samenwerking, die tot nu toe werd geleid door Gasunie en Vopak. Als het definitieve investeringsbesluit en relevante vergunningen worden verkregen, kan de terminal vanaf 2028 vloeibare CO₂ ontvangen die wordt aangeleverd via schepen. CO₂next wordt verbonden met lege gasvelden in de Noordzee via de toekomstige Aramis-pijpleiding.

Warmte

Provinciale Staten van Zuid-Holland hebben op 12 juni groen licht gegeven voor de warmtetransportleiding WarmtelinQ van Rijswijk naar Leiden. Het Provinciaal Inpassingsplan en de Milieueffectrapportage zijn na een zorgvuldig en intensief planvormingsproces vastgesteld. Deze besluitvorming is een belangrijke mijlpaal voor het project. Naar verwachting kunnen we het tracé in 2027 in gebruik nemen.

05 Leveringszekerheid

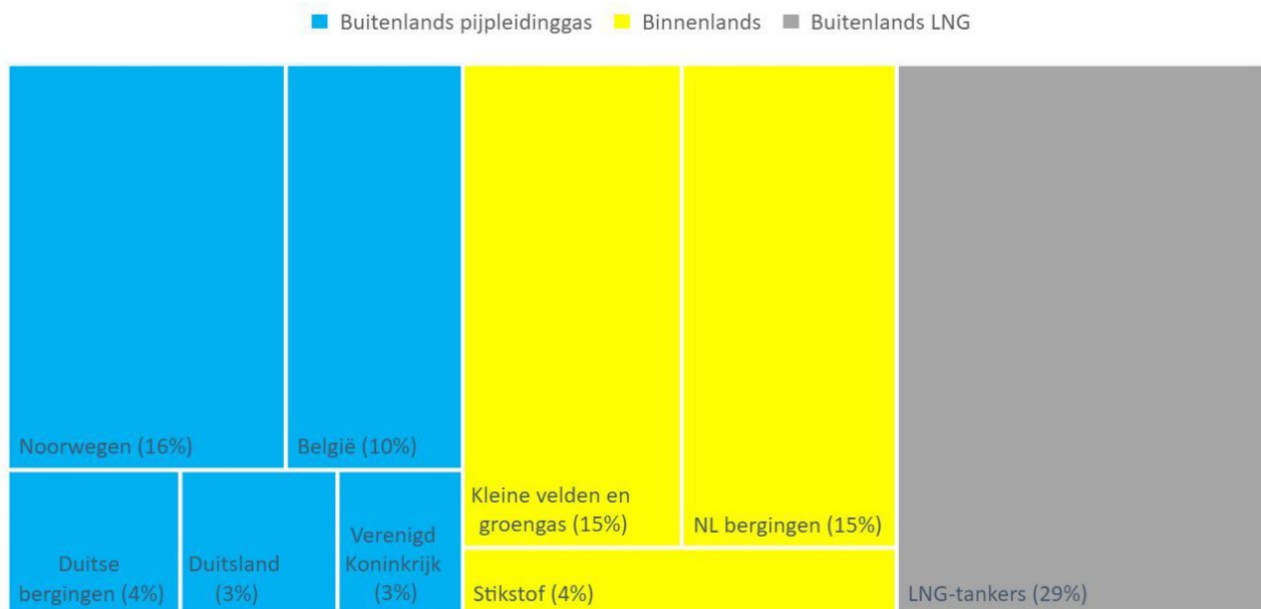
Transport, opslag en behandeling van aardgas zijn momenteel de kerntaken van Gasunie. De economische waarde voor Nederland van de energie die we vervoeren is enorm. Onze stakeholders hechten daarom groot belang aan voortdurende beschikbaarheid zonder onderbreking, zowel van onze kerndienstverlening als van de ondersteunde producten en diensten die we aanbieden.

Transportzekerheid

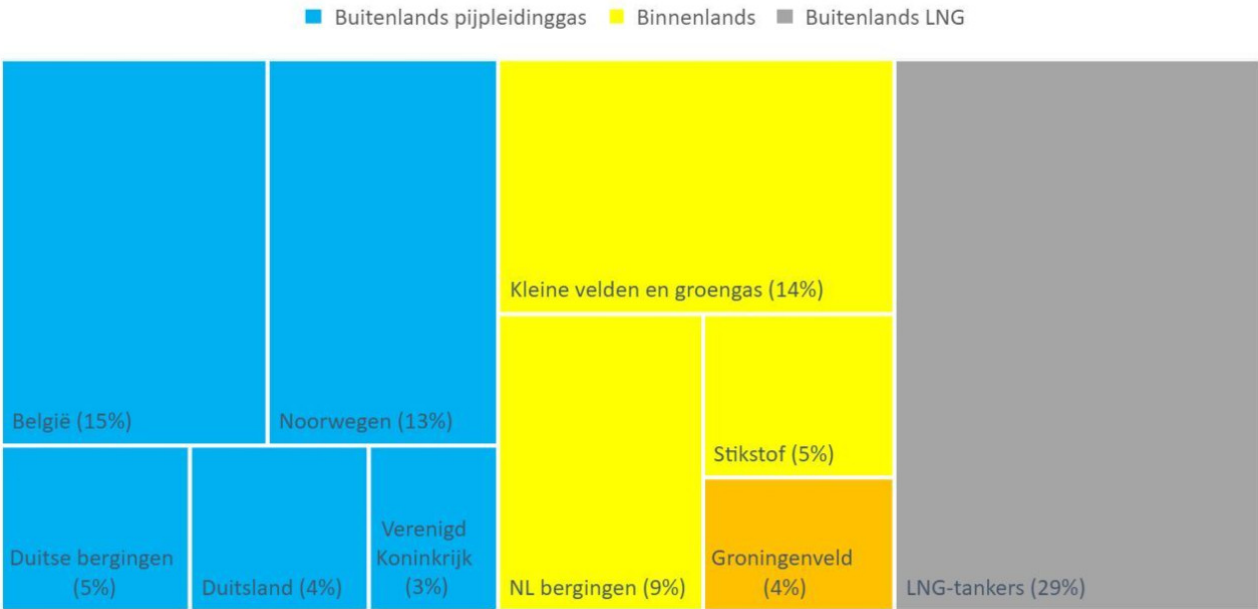
In Nederland hebben we in de eerste helft van 2024 een hoge transportzekerheid gerealiseerd. Er vond één transportonderbreking plaats, op een interconnectiepunt met de Belgische netbeheerder Fluxys. Door tijdige communicatie met Fluxys zijn geen eindafnemers getroffen door deze onderbreking in de gaslevering. In Duitsland waren geen transportonderbrekingen (in eerste halfjaar 2023: 0). Onze interne eis is dat het aantal transportonderbrekingen per jaar nooit hoger is dan zes, hier hebben we tot nu toe aan voldaan in 2024.

GTS (Nederland) transporteerde in de eerste helft van 2024 322 TWh aardgas. Dit is 14% minder dan de 377 TWh in de eerste helft van 2023 en het laagste volume ooit vervoerd door GTS in een eerste helft van het jaar. De productie uit het Groningenveld is gestopt.

Herkomst van gas in het GTS-systeem januari t/m juni 2024

Herkomst van gas in het GTS-systeem januari t/m juni 2023

GUD (Duitsland) vervoerde in de eerste zes maanden van 2024 127 TWh aardgas; 8% minder dan de 139 TWh uit de eerste helft van 2023. Dankzij de nieuwe LNG-importfaciliteiten in Stade en Brunsbüttel transporteerde GUD in de afgelopen periode voor het eerst binnenlands geregassificeerd LNG door haar leidingen.

Herkomst van gas in het GUD-systeem januari t/m juni 2024*

Herkomst van gas in het GUD-systeem januari t/m juni 2023*

* Het totale volume dat GUD op jaarbasis transporteert is groter dan het hierboven weergegeven invoedvolume. Het gastransportnet van GUD is verknoopt met dat van andere Duitse TSO's. De weergegeven invoedvolumes zijn het aandeel van GUD in de genomineerde volumes op de invoedpunten.

In de eerste helft van 2024 ontving GUD ook invoeding vanuit Denemarken (0,3 TWh) en binnenlands groen gas (0,04 TWh). Deze aandelen vallen vanwege hun geringe omvang weg uit bovenstaande visual. In de eerste helft van 2023 was de invoeding vanuit deze twee bronnen nul.

Uncontrolled events

Uncontrolled events zijn incidenten met gasuitstroom ((aard)gas, waterstof, stikstof, lucht) van meer dan 14.000 m³ uit een door Gasunie beheerde drukhouder met een ontwerpdruk van 8 bar of hoger. We hebben met ingang van 2022 de eis van het maximum aantal uncontrolled events aangescherpt van jaarlijks 3 naar jaarlijks 2. Er zijn in de eerste helft van 2024 geen uncontrolled events geweest (in 2023: 0).

Kwaliteitsconversie

GTS mengde in de eerste helft van 2024 122 TWh hoogcalorisch gas met stikstof tot laagcalorisch gas (Groningenkwaliteit). Dit is 20% minder dan in de eerste helft van 2023 (152 TWh). Dit komt door een lagere behoefte aan pseudo-G gas. De hoeveelheid gebruikte stikstof voor de conversie daalde van 1,6 miljard m³ naar 1,3 miljard m³.

EemsEnergyTerminal

De EemsEnergyTerminal in de Eemshaven is operationeel sinds september 2022 en heeft sindsdien meer dan 100 LNG-schepen succesvol bediend. De snelle ontwikkeling van de EemsEnergyTerminal wordt beschouwd als een van de belangrijkste en succesvolste projecten in Europa om minder afhankelijk te worden van Russisch gas.

De terminal is oorspronkelijk voor een periode van vijf jaar gecontracteerd. Gasunie en Vopak onderzoeken nu of de exploitatie moet worden verlengd voor de energiezekerheid en de energietransitie. De resultaten van het onderzoek kunnen leiden tot een zogenaamde *open season*, waarbij de benodigde capaciteit op een transparante manier aan de markt wordt aangeboden.

Momenteel is Nederland voor ongeveer 75% afhankelijk van gasimport uit het buitenland. De verwachting is dat structurele LNG-import de komende jaren noodzakelijk blijft, waarbij de LNG-terminal eveneens een belangrijke rol kan spelen in de overgang naar duurzame energie.

Onderdeel van het onderzoek is een [marktconsultatie](#), waarbij Gasunie en Vopak ook een uitvraag doen naar de bredere ontwikkeling van de Eemshaven als energiehubs. Concreet gaat het dan over mogelijkheden voor waterstof en transport en export van CO₂.

Sluiting Groningenveld

Gasunie Transport Services (GTS) bracht in maart een [advies](#) uit over de leveringszekerheid van aardgas in Nederland na sluiting van het Groningenveld. De aanvoer vanuit Rusland naar Noordwest-Europa is bijna volledig gestopt. Dit wordt gecompenseerd door maximale import uit Noorwegen en maximale LNG-aanvoer via Gate en EemsEnergyTerminal. Na de sluiting van het Groningenveld zullen opslagfaciliteiten de primaire bron van seizoensflexibiliteit zijn. GTS stelt aanvullende wettelijke maatregelen voor:

- Het vaststellen van een wettelijke standaard vullingsgraad voor seizoensgebonden opslagfaciliteiten waaraan marktpartijen zich moeten houden.
- Het aanwijzen door de overheid van een partij die als back-up fungeert in het geval dat de marktpartijen niet op tijd aan hun verplichting voldoen.

InfraVisie

Hoe verandert de energietransitie onze energievoorziening? En welke aanpassingen en vernieuwingen zijn er nodig om tot 2050 aan de energievraag in Nederland te voldoen? We gaan van een energiesysteem met 20% elektronen en 80% moleculen naar een systeem met 40-50% elektronen en 60-50% moleculen. In de in april gepubliceerde [InfraVisie](#) staat Gasunie's visie op de ontwikkeling van de infrastructuur voor moleculen tot 2050. Onze infrastructuur kan vele duurzame toekomsten aan en we kunnen het aanpassen aan veranderende maatschappelijke behoeften. Het draagt bij aan een duurzaam en welvarend Nederland. En met onze verbindingen met opslag, importterminals en omliggende landen blijven we een vitaal knooppunt voor energie in Noordwest-Europa.

ETL-180

In maart nam Gasunie Deutschland de [ETL-180](#) in gebruik. Deze 55 kilometer lange pijpleiding verbindt de FSRU-terminal bij Brunsbüttel met het bestaande netwerk van transportleidingen van Gasunie in de omgeving van Hamburg. Hiermee is een belangrijke bijdrage geleverd aan de leveringszekerheid in Duitsland en Europa. De bouwtijd van ETL-180 bedroeg krap een jaar.

Ombouw industriële grootverbruikers

Om de sluiting van het Groningenveld mogelijk te maken, heeft het kabinet in 2019 besloten dat grote industrieën met een jaarverbruik van meer dan 100 miljoen m³ laagcalorisch gas, moeten overschakelen naar een ander gas. Sinds april draaien de elektriciteitscentrales RoCa (Uniper) en Diemen (Vattenfall) op hoogcalorisch gas. Hiervoor heeft GTS nieuwe leidingen gerealiseerd, leidingdelen omgezet en aanpassingen gemaakt op gasontvangst- en meet- en regelstations. GTS wil dit jaar nog een derde centrale omzetten.

Satellietinspecties

GTS heeft het afgelopen half jaar een pilot gedaan om te kijken wat satelliet-inspecties kunnen brengen op het gebied van leidingveiligheid in het domein van tracébeheer. Samen met Orbital Eye, de partner voor deze pilot, is in drie van elkaar verschillende regio's getest wat de voordelen en nadelen zijn ten opzichte van de normale tracécontroles met helikopters.

TTF

In de periode januari tot en met mei 2024 is door marktpartijen in totaal 27.841 TWh gas op TTF verhandeld. Dat is vergeleken met 19.123 TWh in dezelfde periode van 2023 een stijging van 46%. De stijgende trend uit 2023, op gang gekomen na het crisisjaar 2022, heeft zich daarmee versterkt voortgezet. Vooral de handel via de gasbeurs nam toe. Ook de maandelijkse OTC-handelsvolumes lagen hoger dan in de corresponderende maanden van 2023. TTF bleef veruit de grootste van alle Europese hubs. Er waren in mei 2024 163 marktpartijen actief op TTF, een gelijk aantal als in mei 2023.

06 Emissies

In onze dagelijkse bedrijfsvoering liggen veel kansen om onze CO₂-voetafdruk en die van ketenpartners kleiner te maken. We werken bijvoorbeeld al jaren hard aan het terugdringen van onze methaanemissies, die vrijkomen bij het beheer en onderhoud van onze infrastructuur.

Onze emissies in de eerste helft van 2024 *

In kilotonnen CO ₂ -equivalenten	Eerste halfjaar 2024	Eerste halfjaar 2023
<i>Scope 1</i>		
Lease- en dienstauto's	1,1	1,2
Gasverbruik gebouwen	1,0	0,6
Methaanemissies	61,8	71,4
Gasverbruik installaties	116,5	130,1
Koudemiddelen	0,1	-
Totaal scope 1	180,5	203,3
<i>Scope 2</i>		
Warmtegebruik installaties	0,4	93,8
Elektriciteitsgebruik gebouwen	-	-
Elektriciteitsgebruik installaties	-	-
Elektriciteitsgebruik lease-auto's	-	-
Totaal scope 2	0,4	93,8
<i>Scope 3**</i>		
Dienst- vlieg- en treinreizen	0,3	0,2
Woon-/werkverkeer	0,4	0,3
Inkoop N ₂	1,3	18,4
Totaal scope 3	2,0	18,9
Totaal scope 1 + 2 + 3 inclusief vergroening (market-based)	182,9	316,0
Vergroening door GvO's (scope 2)	186,8	128,7
Totaal scope 1 + 2 + 3 exclusief vergroening (location-based)	369,7	444,7
Totaal Scope 1 + 2 exclusief vergroening (location-based)	367,7	425,8

* Dit zijn voorlopige en niet-geanalyseerde volumes.

** Ten behoeve van dit halfjaarbericht, houden we dezelfde (beperkte) hoeveelheid scope 3-activiteiten aan die in de afgelopen jaren al werden gerapporteerd: emissies van zakenreizen, woon-werkverkeer en ook emissies van de productie van de stikstof die we inkopen.

Warmtegebruik installaties

In het eerste halfjaar van 2023 werd door EemsEnergyTerminal gebruik gemaakt van de warmteverbinding met de nabijgelegen energiecentrale, resulterend in een uitstoot van 93,8 kilotonnen CO₂-equivalenten (scope 2). Door ingebruikname van gasgestookte boilers en het vervangen van generatoren door walstroom werd in het eerste halfjaar van 2024 de warmteverbinding met de nabijgelegen energiecentrale enkel incidenteel gebruikt. Hierdoor zijn de emissies warmtegebruik installaties gereduceerd tot 0,4 kilotonnen CO₂-equivalenten. De emissies van deze gasgestookte boilers zijn opgenomen onder gasverbruik installaties (scope 1). De reductie als gevolg van walstroom in plaats van generatoren is opgenomen in onze scope 2 en volledig vergroend.

Inkoop N₂

De kwaliteitsconversie van buitenlands hoogcalorisch gas naar pseudo-G gas vindt plaats met zelfgeproduceerde stikstof (scope 2) en stikstof die bij derden wordt ingekocht (scope 3). De producenten waar GTS de stikstof van koopt, hebben hun uitstoot vergroend door GvO's in te kopen waardoor de emissies inkoop N₂ zijn gereduceerd van 18,4 kilotonnen CO₂-equivalenten in het eerste halfjaar van 2023 naar 1,3 kilotonnen CO₂-equivalenten in het eerste halfjaar 2024.

07 Circulariteit

De vraag naar producten neemt wereldwijd toe, terwijl veel grondstoffen waarmee deze producten gemaakt worden, schaarser of duurder worden. Het wordt daarom steeds belangrijker om zuinig en slim met producten en grondstoffen om te gaan.

Noordzeenet

Gasunie is in juni door de minister van EZK aangewezen als beheerder van het toekomstige [waterstofnetwerk](#) op de Noordzee. We bekijken daarbij of en op welke manier de bestaande gasinfrastructuur in de Noordzee hergebruikt kan worden. Omdat er de komende decennia ook nog aardgas op de Noordzee wordt gewonnen, moeten sommige aardgasstromen mogelijk worden omgeleid om hergebruik van leidingen mogelijk te maken. Leidingen die mogelijk voor hergebruik in aanmerking komen zijn de (delen van de) NGT-leiding en de leiding van NOGAT. Voor [het onderzoek](#) naar de mogelijkheden van hergebruik ontvangt Gasunie een subsidie uit het Klimaatfonds. Daarnaast onderzoeken we of en hoe we de BBL-transportleiding in de toekomst kunnen hergebruiken.

Raamovereenkomsten

Veiligheid, circulariteit, biodiversiteit en de relatie met de omgeving vormen belangrijk elementen in de [tienjarige raamovereenkomsten](#) die Gasunie in april tekende met zes aannemers. Hierin worden afspraken gemaakt over het onderhoud en beheer van bestaande aardgasleidingen en de aanleg van nieuwe leidingen voor onder andere waterstof, groen gas en CO₂. De overeenkomst omvat een maximaal investeringsvolume van € 4 miljard, verspreid over een periode van 10 jaar. Mede gebaseerd op de raamwerkovereenkomsten streeft Gasunie naar een emissievrije bouwplaats in 2030.

Hoofdkantoor

Het hoofdkantoor van Gasunie wordt dit jaar met een uitgebreide verbouwing klaargemaakt voor de toekomst. Het is ons doel om zoveel mogelijk oude materialen opnieuw te gebruiken. Daarom wordt voor de verbouwing een 'oogst-lijst' opgesteld van materialen die vrijkomen en opnieuw zouden kunnen worden ingezet als maatwerkmeubilair of als bouw materiaal. Daarmee proberen we een zo hoog mogelijk gehalte circulariteit te behalen voor deze verbouwing en zien we mogelijk nog herkenbare onderdelen uit ons 'gebouw-DNA' terug. Bouwbeslissingen maken we niet alleen op basis van kosten maar ook op basis van CO₂-impact over de volledige levensduur van materialen en middelen. Tot slot willen we tijdens de bouw, daar waar kan, gebruikmaken van sociale ondernemingen en inzetten op *social return*.

08 Veiligheid en welzijn van medewerkers

Gasunie maakt zich sterk voor een werkomgeving gericht op het verhogen van focus, prestaties, zingeving en werkplezier. We erkennen het belang van goed werkgeverschap en spannen ons in om een aantrekkelijke werkgever te zijn.

Personeelsbestand

Het aantal FTE dat werkzaam was bij Gasunie, bedroeg ultimo juni 2024 3.020. Dat is 487 FTE (19%) meer dan ultimo juni 2023. Dit heeft met name te maken met het grote aantal energietransitieprojecten waaraan we werken.

Verzuim

Het voortschrijdend verzuimpercentage van Gasunie is 4,35% in Nederland en 3,20% in Duitsland. De vergelijkbare cijfers uit dezelfde periode vorig jaar waren respectievelijk 4,20% en 4,30%. Onze Gasunie-doelstelling is een ziekteverzuim dat niet hoger ligt dan 4,0%.

TRFI

Het aantal ongevallen binnen Gasunie monitoren we met de Total Reportable Frequency Index (TRFI, het aantal ongevallen gevolgd door medische handelingen, vervangend werk, verzuim of dodelijke afloop per 1 miljoen werkuren). De TRFI bedroeg ultimo juni 2024 2,6. Als doelstelling hebben we een TRFI die lager of hooguit gelijk is aan 2,5.

Veiligheidsdagen

Bij Gasunie doorlopen alle medewerkers jaarlijks een van de verplichte Safe@Gasunie Veiligheidsdagen. Het thema van de Veiligheidsdagen in maart was 'Elke schakel telt'. De potentiële grote gevaren van het werk van Gasunie én het herkennen van invloed op het beheersen van risico's in de keten, stonden centraal: hoe heeft jouw werk invloed op dat van anderen? Langs een aantal van de Principes voor Veilig Werken en het concept van de Veiligheidsbuffer onderzochten we waar ieders invloed ligt om Gasunie sámen veiliger te maken.

Arbeidsvoorwaarden

In januari is een onderhandelingsresultaat bereikt voor een nieuwe cao bij het Nederlandse deel van Gasunie. De cao geldt met terugwerkende kracht van 1 januari 2024 tot en met 31 december 2025. Nieuwe afspraken zijn onder andere een loonstijging van 3,03% per 1 januari 2024 voor medewerkers in dienst op die datum, een netto uitkering van € 500 in 2024 en 2025, en vijf weken aanvullend geboorteverlof waarbij Gasunie de uitkering aanvult tot 90% van het salaris.

World-class Workplace

In januari is Gasunie uitgeroepen tot World-class Workplace. World-class Workplace, voorheen in Nederland bekend als Beste Werkgevers, is Nederlands grootste onafhankelijke keurmerk voor goed werkgeverschap. Het label wordt toegekend door Effectory, dat onze medewerker-onderzoeken uitvoert. Het label wordt alleen toegekend aan organisaties die door hun eigen medewerkers bovengemiddeld hoog worden gewaardeerd op het gebied van medewerkersbevlogenheid en goed werkgeverschap. Gasunie scoort bovengemiddeld op: een inspirerende toekomstvisie, een sociale en inclusieve werkomgeving, salaris en opleidings- & ontwikkelingsmogelijkheden. We blijven kijken naar mogelijkheden om ons werkgeverschap verder te verbeteren.

EVP

In maart is Gasunie gestart met het formuleren van haar Employer Value Proposition (EVP). Een EVP is 'de belofte' die we doen aan huidige en toekomstige medewerkers. Het zijn de redenen waarom werken bij Gasunie interessant kan zijn, waar we voor staan en wat we medewerkers te bieden hebben. In dit project worden medewerkers uit diverse geledingen betrokken.

09 Relaties met lokale gemeenschappen

Gasunie spant zich in om de economische en sociale belangen van lokale gemeenschappen te beschermen door onze negatieve effecten te minimaliseren en positieve effecten te creëren. Door onze energietransitieprojecten en onze investeringen in leveringszekerheid komen we meer dan voorheen in aanraking met omwonenden.

In de eerste helft van 2024 hebben we veel energie gestoken in het informeren van omwonenden van de tracés van onze toekomstige waterstofnetwerken. In Nederland hielden we informatiebijeenkomsten voor grondeigenaren en grondgebruikers in Zeeland, Drenthe, Overijssel en Groningen, [georganiseerd door](#) Hynetwork. In Groningen hield Hynetwork een bijeenkomst voor dorpsbelangenverenigingen en belangenorganisaties en in Zeeland werd een informatiepunt geopend. RVO organiseerde daarnaast inloopbijeenkomsten van verschillende deelprojecten (Zuidwest-Nederland, Noordzeekanaalgebied, Drenthe en Overijssel, Groningen), waar we in gesprek zijn gegaan met omwonenden/geïnteresseerden (projectprocedure en participatie).

Ook in Noordwest-Duitsland werden veel informatiebijeenkomsten voor omwonenden georganiseerd. Het zwaartepunt van [onze publieksvoorlichting](#) lag op onze locatie Achim, die zich in de toekomst gaat ontwikkelen tot belangrijk knooppunt voor zowel de nieuwe LNG-stromen vanuit Noord-Duitse havens als voor het Kernnetz; de Duitse waterstofbackbone die we samen met de andere Duitse netbeheerders willen aanleggen.

Social return

Gasunie is een belangrijke werkgever in de regio Groningen, en heeft de ambitie om de werkgelegenheid te vergroten voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Gasunie vindt dat ook deze groep recht heeft op interessante banen en wil hen actief helpen om dit te realiseren. In maart hebben we daartoe een [overeenkomst](#) getekend met de gemeente Groningen en de Arbeidsmarktregio Groningen. Gasunie is al twee jaar bezig met het integreren van eisen voor Social Return in haar leveranciers- en aannemerscontracten. Dit heeft al geleid tot succesvolle implementaties, waaronder bij projecten zoals WarmtelinQ en op het hoofdkantoor, binnen de schoonmaakcontracten, catering en verhuisdiensten.

Keukentafelgesprekken

Voor de toekomstige waterstofopslag van HyStock in Zuidwending zijn we bezig met de onderzoeken voor de MER. We willen voor de zomer nog een bijpraatsessie organiseren om over de (voorlopige uitkomsten van) deze onderzoeken te praten. Ook komen we dan terug op de in oktober 2023 gepresenteerde eerste schetsen rond landschappelijke inpassing. Afgelopen twee maanden zijn er individuele gesprekken gevoerd met direct omwonenden van de energiebuffer met uitzicht op de waterstofcavernes. Deze gesprekken gingen over de randvoorwaarden en uitwerking van de landschappelijke inpassing van de cavernepads. Het landschapsbureau neemt de aangedragen punten mee en beoordeelt deze in de verdere uitwerking van de inpassingsplannen. De landschappelijke inpassing wordt als bijlage toegevoegd aan de MER.

Verkorte geconsolideerde halfjaarrekening

10 Verkorte geconsolideerde halfjaarrekening

Verkorte geconsolideerde balans per 30 juni 2024

(vóór resultaatbestemming)

<i>In miljoenen euro's</i>	<i>Noot</i>	30 juni 2024	31 dec. 2023
Activa			
Vaste activa			
- materiële vaste activa	4	9.345,9	9.237,2
- immateriële vaste activa		112,2	90,2
- investeringen in joint ventures	5	562,0	488,3
- investeringen in geassocieerde deelnemingen		0,6	0,6
- overige kapitaalbelangen	7	7,0	7,0
- uitgestelde belastingvorderingen		208,0	222,1
- afgeleide financiële instrumenten	7	0,9	6,1
Totaal vaste activa		10.236,6	10.051,5
Totaal vlottende activa		944,6	967,0
Totaal activa		11.181,2	11.018,5

<i>In miljoenen euro's</i>	<i>Noot</i>	30 juni 2024	31 dec. 2023
Passiva			
Eigen vermogen toekomend aan N.V. Nederlandse Gasunie	1	6.413,0	6.580,0
Minderheidsbelang derden		17,5	16,0
Totaal eigen vermogen		6.430,5	6.596,0
Langlopende schulden			
- rentedragende leningen	6, 7	3.399,6	2.900,5
- leaseverplichtingen		95,1	93,6
- contractverplichtingen		90,0	86,9
- uitgestelde belastingverplichtingen		198,0	209,5
- overige langlopende verplichtingen en voorzieningen		183,2	185,7
- afgeleide financiële instrumenten	7	11,2	22,7
Totaal langlopende schulden		3.977,1	3.498,9
Kortlopende schulden			
- kortlopende financieringsverplichtingen	6	175,0	175,0
- leaseverplichtingen		9,5	8,0
- afgeleide financiële instrumenten	7	8,0	3,4
- contractverplichtingen, vennootschapsbelasting en handels- en overige schulden		581,1	737,2
Totaal kortlopende schulden		773,6	923,6
Totaal passiva		11.181,2	11.018,5

Verkorte geconsolideerde winst-en-verliesrekening over het eerste halfjaar 2024

<i>In miljoenen euro's</i>	<i>Noot</i>	Eerste halfjaar 2024	Eerste halfjaar 2023
Voortgezette bedrijfsactiviteiten			
Netto-omzet	2, 3	681,8	1.102,1
Overige opbrengsten		14,0	0,7
Totale opbrengsten		695,8	1.102,8
Aan investeringen toegerekende kosten		68,8	47,6
Personeels- en overige kosten	2	-477,7	-580,3
Afschrijvingskosten	4	-161,2	-210,4
Totale lasten		-570,1	-743,1
Bedrijfsresultaat		125,7	359,7
Financiële baten en lasten		-24,1	-30,5
Aandeel in resultaat joint ventures	5	22,3	19,4
Resultaat vóór belastingen		123,9	348,6
Belastingen		-28,4	-82,5
Resultaat na belastingen		95,5	266,1
Toerekening van het resultaat na belastingen			
- Resultaat toekomend aan N.V. Nederlandse Gasunie		94,0	266,1
- Resultaat toekomend aan minderheidsbelang derden		1,5	-
Resultaat na belastingen		95,5	266,1

Geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten over het eerste halfjaar 2024

<i>In miljoenen euro's</i>	<i>Noot</i>	Eerste halfjaar 2024	Eerste halfjaar 2023
Resultaat na belastingen, zoals opgenomen in de verkorte geconsolideerde winst-en-verliesrekening		95,5	266,1
Saldo van actuariële winsten en verliezen terzake van personeelsbeloningen,		3,4	-2,3
waarvan vennootschapsbelasting		-1,0	0,7
Totaal van de resultaten verwerkt in het eigen vermogen, welke we bij realisatie niet herclassificeren naar de winst-en-verliesrekening		2,4	-1,6
Mutatie in de cashflow hedges reserves van joint ventures en geassocieerde deelnemingen	5	2,6	1,4
Totaal van de resultaten verwerkt in het eigen vermogen, welke we bij realisatie herclassificeren naar de winst-en-verliesrekening		2,6	1,4
Totaal niet-gerealiseerde resultaten		5,0	-0,2
Totaal van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten		100,5	265,9
<i>Toerekening van het totaal van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten</i>			
- Resultaat toekomend aan N.V. Nederlandse Gasunie		99,0	265,9
- Resultaat toekomend aan minderheidsbelang derden		1,5	-
Totaal van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten		100,5	265,9

Verkort geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen over het eerste halfjaar 2024

<i>In miljoenen euro's</i>	Aandelen kapitaal	Reële waarde reserve	Cash flow hedge reserve	Overige reserves	Onverdeeld resultaat	Totaal	Minderheids- belang derden	Totaal eigen vermogen
Eerste halfjaar 2024								
Stand per 1 januari 2024	0,2	-172,7	-6,7	6.277,1	482,3	6.580,0	16,0	6.596,0
Totaal van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten over het boekjaar	-	-	2,6	2,4	94,0	99,0	1,5	100,5
Uitgekeerd dividend 2023	-	-	-	-	-266,0	-266,0	-	-266,0
Toegevoegd aan de overige reserves	-	-	-	216,3	-216,3	-	-	-
Stand per 30 juni 2024	0,2	-172,7	-4,1	6.495,8	94,0	6.413,0	17,5	6.430,5
Eerste halfjaar 2023								
Stand per 1 januari 2023	0,2	-172,7	-5,6	5.927,7	554,9	6.304,4	-	6.304,4
Totaal van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten over het boekjaar	-	-	1,4	-1,6	266,1	265,9	-	265,9
Uitgekeerd dividend 2022	-	-	-	-	-200,0	-200,0	-	-200,0
Toegevoegd aan de overige reserves	-	-	-	354,9	-354,9	-	-	-
Stand per 30 juni 2023	0,2	-172,7	-4,2	6.281,0	266,1	6.370,2	-	6.370,2

Verkort geconsolideerd kasstroomoverzicht over het eerste halfjaar 2024

<i>In miljoenen euro's</i>	<i>Noot</i>	Eerste halfjaar 2024	Eerste halfjaar 2023
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		270,8	669,3
Saldo van ontvangen en betaalde rente, vennootschapsbelasting en ontvangen dividenden	6	18,8	-129,4
Kasstroom uit operationele activiteiten		289,6	539,9
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	4, 5	-294,0	-416,7
<i>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>			
Opname langlopende leningen	6	498,2	-
Aflossing leaseverplichtingen		-4,6	-33,9
Opname kortlopende financieringsverplichtingen	6	-	215,0
Aflossing kortlopende financieringsverplichtingen	6	-	-215,0
Uitgekeerd dividend	1	-266,0	-200,0
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		227,6	-233,9
Netto kasstroom in het halfjaar		223,2	-110,7
Kas en kasequivalenten primo periode		294,7	435,9
Koers- en omrekeningsverschillen op kas en kasequivalenten		-0,1	-0,2
Kas en kasequivalenten ultimo periode	7	517,8	325,0

Toelichting op de verkorte geconsolideerde halfjaarrekening 2024

Algemeen

Opmaken van de halfjaarrekening

De verkorte geconsolideerde halfjaarrekening (hierna: 'de halfjaarrekening') is opgemaakt door de raad van bestuur op 18 juli 2024.

Verslaggevende entiteit

N.V. Nederlandse Gasunie (hierna ook: 'Gasunie', 'de vennootschap' of 'we') is een Europees energie-infrastructuurbedrijf. We hebben onze domicilie in Groningen, Nederland.

Onze voornaamste activiteit is het aanbieden van gereguleerde transportdiensten in Nederland en in Duitsland. We nemen ook deel in samenwerkingsverbanden voor transportleidingen die het Gasunie-transportnet verbinden met buitenlandse markten. Daarnaast biedt Gasunie andere diensten aan op het gebied van energie-infrastructuur, waaronder gasopslag, LNG-import en de certificering van groen gas en waterstof. We zetten onze infrastructuur en kennis daarnaast sterk in voor verdere ontwikkeling en integratie van alternatieve energiebronnen en -dragers, zoals waterstof, warmte en groen gas alsmede het transport en de opslag van CO₂.

Gasunie is een Naamloze Vennootschap en is statutair en feitelijk gevestigd te Groningen, Nederland op de Concourslaan 17 en is ingeschreven onder KvK-nummer 02029700. N.V. Nederlandse Gasunie is het ultieme groepshoofd. Alle op balansdatum geplaatste aandelen van N.V. Nederlandse Gasunie worden gehouden door de Staat der Nederlanden.

Verslaggevingsperiode

De halfjaarrekening heeft betrekking op de eerste zes maanden van het boekjaar 2024 en heeft als balansdatum 30 juni 2024.

Presentatie- en functionele valuta

De jaarrekening presenteren we in euro's, wat ook onze functionele valuta is. Alle bedragen zijn, tenzij anders vermeld, opgenomen in miljoenen euro's.

Continuïteit

Deze halfjaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. We zijn van mening dat er geen onzekerheid bestaat over het hanteren van de continuïteitsveronderstelling.

Seizoensinvloed

Als gevolg van seizoensinvloeden zijn zowel de omzet als de kosten niet gelijkmatig over het jaar verdeeld. Onze kernactiviteit is het transport van aardgas door het gastransportnet. Onze omzet bestaat overwegend uit de verkoop van de beschikbare transportcapaciteit en van transportgerelateerde diensten. In de winter contracteren onze klanten substantieel meer capaciteit dan in de zomer. Onze omzet is hierdoor in de wintermaanden hoger dan in de overige maanden. De kosten van het netbeheer zijn voor een deel variabel (afhankelijk van het daadwerkelijk getransporteerde volume gas), maar voor een substantieel deel ook vaststaand. Een hoger getransporteerd volume gas in de wintermaanden leidt in die maanden tot hogere kosten dan in andere maanden.

Oordelen en schattingen door het management

We maken bij het opstellen van de halfjaarrekening gebruik van schattingen en beoordelingen die de gerapporteerde bedragen voor activa en passiva op de balansdatum en het resultaat over de eerste zes maanden van het boekjaar kunnen beïnvloeden. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen beoordelen we periodiek. Herzieningen van schattingen verwerken we in de periode waarin we de schatting herzien en in de toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De invloed van onze oordelen en schattingen is significant bij de:

- Waardering en de bepaling van de levensduur van de vaste activa;
- Waardering van de overige kapitaalbelangen;
- Waardering van de uitgestelde belastingvorderingen;
- Waardering van de pensioenverplichtingen;
- Waardering en de bepaling van de voorziening voor opruimingskosten en saneringen;
- Waardering van de afgeleide financiële instrumenten;
- Classificatie van de investeringen in joint operations en joint ventures.

In bepaalde gevallen worden de voornoemde oordelen en schattingen ook beïnvloed door de ontwikkelingen op het gebied van de energietransitie, door aangescherpte milieu- en klimaatdoelstellingen en/of geopolitieke ontwikkelingen. We nemen ook deze ontwikkelingen mee in onze oordelen en schattingen.

Basis voor de opstelling

Overeenstemmingsverklaring

De halfjaarrekening betreft de periodieke tussentijdse financiële informatie van de vennootschap en is opgesteld in overeenstemming met IAS 34 'Interim Financial Reporting', zoals bekrachtigd door de Europese Unie. Deze halfjaarrekening bevat niet alle toelichtingen die normaliter zijn opgenomen in een volledige jaarrekening en moet om deze reden in samenhang met de geconsolideerde jaarrekening 2023 van N.V. Nederlandse Gasunie gelezen worden.

De halfjaarrekening is niet gecontroleerd of beoordeeld door onze externe accountant.

Uitgangspunten voor de grondslagen voor de consolidatie en de waardering en de resultaatbepaling

De vennootschap stelt haar geconsolideerde financiële overzichten op in overeenstemming met de bepalingen van de International Financial Reporting Standards (IFRS), zoals bekrachtigd door de Europese Unie. IFRS omvat in dit kader zowel ook de International Accounting Standards (IAS), die door de International Accounting Standards Board zijn uitgebracht, en de interpretaties van IFRS en IAS, uitgebracht door het IFRS Interpretations Committee (IFRIC) respectievelijk het Standing Interpretations Committee (SIC).

De grondslagen die zijn toegepast bij het opstellen van de halfjaarrekening 2024 komen overeen met de grondslagen voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening 2023, uitgezonderd de in de volgende paragraaf beschreven nieuwe en gewijzigde standaarden. Daarnaast hebben we de vergelijkende cijfers over het eerste halfjaar 2023 voor vergelijkingsdoeleinden aangepast, ten einde consistent te zijn met de geconsolideerde jaarrekening 2023 of omwille van verbeterd inzicht. Het gaat om:

- Het separaat toelichten van de overige opbrengsten in de verkorte geconsolideerde winst-en-verliesrekening en het toelichten van de financiële informatie per segment in [noot 2 'Financiële informatie per segment'](#) en de omzetverantwoording in [noot 3 'Omzetverantwoording'](#), exclusief de overige opbrengsten;
- Het gewijzigd rubriceren van de activa per segment in [noot 2 'Financiële informatie per segment'](#);
- Het gewijzigd rubriceren van de gereguleerde omzet in [noot 3 'Omzetverantwoording'](#).

Deze aanpassingen hadden geen gevolgen voor het vermogen, het netto-resultaat en de kasstromen van de vennootschap.

Nieuwe en gewijzigde standaarden voor de financiële verslaggeving

Met ingang van het boekjaar 2024 zijn onderstaande wijzigingen in standaarden van kracht:

- Amendments to IAS 1 Presentation of Financial Statements:
 - Classification of Liabilities as Current or Non-current;
 - Classification of Liabilities as Current or Non-current - Deferral of Effective Date;
 - Non-current Liabilities with Covenants;
- Amendments to IFRS 16 Leases: Lease Liability in a Sale and Leaseback;
- Amendments to IAS 7 Statement of Cash Flows and IFRS 7 Financial Instruments: Disclosures: Supplier Finance Arrangements.

Daarnaast worden onderstaande standaarden of wijzigingen daarin naar verwachting in de toekomst van kracht. Van deze standaarden is de EU-goedkeuring nog niet afgerond:

- Amendments to IAS 21 The Effects of Changes in Foreign Exchange Rates: Lack of Exchangeability;
- Amendments to the Classification and Measurement of Financial Instruments (Amendments to IFRS 9 and IFRS 7);
- IFRS 18 Presentation and Disclosure in Financial Statements;
- IFRS 19 Subsidiaries without Public Accountability: Disclosures.

Uit onze analyse blijkt dat zowel de vastgestelde standaarden als de nog te bekrachtigen standaarden geen materiële impact hebben op ons vermogen, onze kasstromen en op ons resultaat. We verwachten wel dat bepaalde hoofdoverzichten en toelichtingen wijzigen, met name die samenhangen met IFRS 18, maar dat de gevolgen daarvan relatief beperkt zijn. Om deze redenen zijn de gevolgen van de voornoemde wijzigingen niet in detail toegelicht in deze halfjaarrekening.

Nadere toelichting op de verkorte geconsolideerde financiële overzichten

1. Belangrijke aangelegenheden en significante transacties in het eerste halfjaar 2024

Omzet- en resultaatontwikkeling

In de eerste helft van 2024 nam onze geconsolideerde netto-omzet (exclusief de overige opbrengsten) met 38,2% af ten opzichte van het eerste halfjaar 2023. In belangrijke mate is dit het gevolg van lagere toegestane inkomsten in 2024 in ons gereguleerde segment.

Indien de gereguleerde omzet in enig jaar de toegestane omzet te boven gaat, moeten we deze surplus-omzet in de jaren erop verrekenen met de markt. Daarvoor zorgt het systeem van regulering in zowel Nederland als Duitsland. In 2022 lagen de werkelijke inkomsten in Nederland en Duitsland substantieel boven de door de toezichthouder bepaalde toegestane inkomsten. Dit was het gevolg van onverwacht veel capaciteitsverkopen, veroorzaakt door de Russische inval in Oekraïne.

Onder de van toepassing zijnde IFRS-standaarden mochten we in 2022 de toekomstige verrekeningen niet als verplichting in de balans opnemen en niet op de omzet en het resultaat over 2022 in mindering brengen. Hierdoor nam onze omzet en het resultaat over 2022 zeer sterk toe. De gereguleerde verrekeningen verantwoorden we pas in het jaar waarin de verrekening daadwerkelijk plaatsvindt. Verrekening van de surplus-omzet over het boekjaar 2022 vindt plaats vanaf het boekjaar 2024. Hierdoor zijn de toegestane inkomsten in 2024 substantieel lager.

De invloed van de lagere toegestane inkomsten in het eerste halfjaar 2024 op het netto-resultaat wordt deels gedempt door lagere operationele kosten. Met name de netwerk- en energiekosten waren substantieel lager.

Een nadere toelichting op de omzet- en resultaatontwikkeling is opgenomen in [noot 2 'Financiële informatie per segment'](#) en [noot 3 'Omzetverantwoording'](#).

Verwerking EemsEnergyTerminal

De gewijzigde verwerking van EemsEnergyTerminal per 1 oktober 2023 heeft gevolgen voor de vergelijkbaarheid van de verkorte geconsolideerde winst-en-verliesrekening over het eerste halfjaar 2024 ten opzichte van het eerste halfjaar 2023. Tot 1 oktober 2023 consolideerden we de netto-omzet en de kosten van EemsEnergyTerminal voor 100%. Op 1 oktober 2023 verkochten we 50% van onze aandelen in EemsEnergyTerminal aan Vopak. Vanaf 1 oktober 2023 verwerken we EemsEnergyTerminal als een joint venture en als gevolg daarvan verantwoorden we vanaf die datum alleen ons netto-aandeel in het resultaat van EemsEnergyTerminal. Dit aandeel is opgenomen onder het aandeel in resultaat joint ventures.

De gewijzigde verwerking leidt er toe dat de geconsolideerde netto-omzet en kosten in de eerste helft van 2023 wel de onderliggende financiële informatie van EemsEnergyTerminal omvatten, maar de eerste helft van 2024 niet. Een nadere toelichting hierop is opgenomen in [noot 2 'Financiële informatie per segment'](#) en [noot 3 'Omzetverantwoording'](#).

Dividenduitkering en transacties met verbonden partijen

In de eerste helft van 2024 heeft Gasunie € 266,0 miljoen (eerste halfjaar 2023: € 200,0 miljoen) dividend uitgekeerd aan haar enig aandeelhouder, de Staat der Nederlanden. Het betrof de resultaatbestemming over het boekjaar 2023, overeenkomstig het besluit van de algemene vergadering van 26 maart 2024.

De aard van de overige transacties met verbonden partijen in het eerste halfjaar 2024 is gelijk aan wat is vermeld in de geconsolideerde jaarrekening 2023. Transacties met verbonden partijen in de eerste helft van 2024 hadden een zakelijke grondslag.

2. Financiële informatie per segment

Segmentering

De financiële informatie segmenteren we naar de activiteiten van de groep. De operationele segmenten weerspiegelen de managementstructuur en de businessunits van de groep. We onderscheiden de volgende segmenten:

- **Gasunie Transport Services**

Dit segment beslaat het netbeheer in Nederland en is verantwoordelijk voor de aansturing van het aardgastransport, de ontwikkeling van het aardgasnetwerk en de bijbehorende installaties en het bevorderen van de marktwerking.

- **Gasunie Deutschland**

Dit segment beslaat het netbeheer in Duitsland en is verantwoordelijk voor de aansturing van het aardgastransport, de ontwikkeling van het aardgasnetwerk en de bijbehorende installaties en het bevorderen van de marktwerking.

- **Participations**

Dit segment richt zich op het ontwikkelen van projecten ten behoeve van de energietransitie, het optimaal benutten van de bestaande deelnemingen en het faciliteren van de komst van nieuwe gasstromen naar Noordwest-Europa in het kader van de leveringszekerheid. Onder dit segment valt ook een aantal samenwerkingsverbanden voor transportleidingen die het Gasunie-transportnet verbinden met buitenlandse markten.

De grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van de segmenten zijn gelijk aan de grondslagen zoals gehanteerd bij het opstellen van de halfjaarrekening 2024 en zoals gehanteerd bij het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening 2023.

De activa, opbrengsten en resultaten van een segment omvatten zowel posten die rechtstreeks tot dat segment behoren als posten die we redelijkerwijs aan dat segment kunnen toerekenen. Omdat de financiering van Gasunie overwegend op concernniveau plaatsvindt, vindt geen segmentering van de passiva plaats en rapporteren we hierover niet separaat. Transacties tussen bedrijven die toebehoren aan de segmenten hebben een zakelijke grondslag. In de financiële informatie per segment zijn transacties tussen de segmenten geëlimineerd.

Informatie over omzet en resultaten per segment

De omzet en het resultaat per segment is als volgt:

In miljoenen euro's	Netto-omzet		Resultaat	
	Eerste halfjaar 2024	Eerste halfjaar 2023	Eerste halfjaar 2024	Eerste halfjaar 2023
Segmenten				
- Gasunie Transport Services	493,0	717,1	94,4	236,5
- Gasunie Deutschland	108,0	194,9	14,7	96,4
- Participations	139,2	262,9	16,6	26,7
Inter-segment eliminatie	-58,4	-72,8	-	-
Segmententotaal	681,8	1.102,1	125,7	359,6
Saldo van niet-gealloceerde financiële baten en lasten en resultaat uit deelnemingen			-1,8	-11,0
Resultaat vóór belastingen			123,9	304,8
Belastingen			-28,4	-82,5
Opbrengsten en resultaat na belastingen	681,8	1.102,1	95,5	266,1
<i>Toerekening van het resultaat na belastingen</i>				
- Resultaat toekomend aan N.V. Nederlandse Gasunie			94,0	266,1
- Resultaat toekomend aan derden			1,5	-
Resultaat na belastingen			95,5	266,1

De significante daling van de omzet van het segment Gasunie Transport Services (GTS) is overwegend te verklaren door lagere toegestane inkomsten in 2024 en voor een beperkter deel door lagere capaciteitsverkopen. Op grond van de vigerende reguleringsafspraken moest GTS in 2024 haar tarieven onder meer corrigeren voor de surplus-opbrengsten uit het jaar 2022, zoals toegelicht in [noot 1 'Belangrijke aangelegenheden en significante transacties in het eerste halfjaar 2024'](#). De invloed van de lagere toegestane inkomsten in het eerste halfjaar 2024 op het netto-resultaat wordt deels gedempt door lagere operationele kosten. Hoewel de personeelskosten hoger waren dan vorig jaar, waren de netwerk- en energiekosten substantieel lager, onder meer door lagere energieprijzen en lagere kosten voor onze piektaak.

De omzet van het segment Gasunie Deutschland daalde eveneens vanwege lagere toegestane inkomsten, veroorzaakt door gereguleerde verrekeningen uit voorgaande jaren, en lagere capaciteitsverkopen. In combinatie met licht gestegen operationele kosten resulteerde dit in een lager netto-resultaat.

De omzet van het segment Participations daalde in het eerste halfjaar 2024. Dit is echter vrijwel volledig te verklaren door de gewijzigde boekhoudkundige verwerking van EemsEnergyTerminal per 1 oktober 2023, zoals toegelicht in [noot 1 'Belangrijke aangelegenheden en significante transacties in het eerste halfjaar 2024'](#). Gecorrigeerd voor het effect van het niet meer consolideren van EemsEnergyTerminal is de omzet van het segment Participations licht lager dan in het eerste halfjaar 2023. In combinatie met licht gestegen operationele kosten resulteerde dit in een lager netto-resultaat.

De totale inter-segment dienstverlening in het eerste halfjaar 2024 bedraagt € 58,4 miljoen (eerste halfjaar 2023: € 72,8 miljoen). De inter-segment dienstverlening gedurende het eerste halfjaar 2024 bedraagt voor het segment Gasunie Transport Services € 19,7 miljoen (eerste halfjaar 2023: € 32,6 miljoen), voor het segment Gasunie Deutschland € 0,3 miljoen (eerste halfjaar 2023: € 0,3 miljoen) en voor het segment Participations € 38,4 miljoen (eerste halfjaar 2023: € 40,0 miljoen).

Informatie over activa per segment

De activa per segment is als volgt:

In miljoenen euro's	Activa	
	30 juni 2024	31 dec. 2023
Segmenten		
- Gasunie Transport Services	6.551,3	6.540,1
- Gasunie Deutschland	1.905,7	1.846,4
- Participations	1.570,7	1.436,7
Segmententotaal	10.027,7	9.823,2
Niet-gealloceerde activa	1.153,5	1.195,3
Totaal activa	11.181,2	11.018,5

De belangrijkste investeringen zijn toegelicht in [noot 4 'Materiële vaste activa'](#). De niet-gealloceerde activa bestaan uit de uitgestelde belastingvorderingen, de afgeleide financiële instrumenten en de vlottende activa.

3. Omzetverantwoording

De geconsolideerde netto-omzet (exclusief de overige opbrengsten) nam met 38,2% af ten opzichte van het eerste halfjaar 2023 (eerste halfjaar 2023: toename van 23,0%). In aanvulling op hetgeen is vermeld in [noot 2 'Financiële informatie per segment'](#), volgt onderstaand een nadere detaillering en analyse van de omzet en de omzetontwikkeling.

Informatie over operationele activiteiten

We categoriseren onze opbrengsten naar de manier waarop economische factoren de aard, omvang, timing, en onzekerheid van de kasstromen beïnvloeden. In het geval van Gasunie zijn twee categorieën te onderscheiden. De eerste omzetstroom is de omzet uit de gereguleerde transport- en aanverwante diensten, zoals gegenereerd door de bedrijfsonderdelen Gasunie Transport Services en Gasunie Deutschland. Voor deze omzetstroom stellen de Nederlandse en Duitse toezichthouders voor een meerjarige periode de toegestane inkomsten vast.

De tweede omzetstroom komt uit de niet-gereguleerde en/of (gedeeltelijk) van regulering vrijgestelde diensten. Bij deze diensten worden de inkomsten bepaald door de markt op basis van vraag en aanbod. De omzet uit de niet-gereguleerde en/of (gedeeltelijk) van regulering vrijgestelde diensten wordt vrijwel volledig gegenereerd door het bedrijfsonderdeel Participations.

De omzet per operationele activiteit is als volgt:

In miljoenen euro's	Netto-omzet	
	Eerste halfjaar 2024	Eerste halfjaar 2023
Omzetgereguleerde diensten	582,2	894,6
Niet-gereguleerde en/of (gedeeltelijk) van regulering vrijgestelde diensten	99,6	207,5
Totaal netto-omzet	681,8	1.102,1

De afname van de niet-gereguleerde en/of (gedeeltelijk) van regulering vrijgestelde omzet is met name te verklaren door de gewijzigde verwerking van EemsEnergyTerminal per 1 oktober 2023, zoals toegelicht in [noot 1 'Belangrijke aangelegenheden en significante transacties in het eerste halfjaar 2024'](#) en [noot 2 'Financiële informatie per segment'](#). In diezelfde noten is ook de daling van de omzet uit hoofde van omzetgereguleerde diensten toegelicht.

Informatie over producten en diensten

De omzet kunnen we categoriseren naar omzet uit hoofde van gastransport en aanverwante diensten en omzet uit overige activiteiten. Onder gastransport en aanverwante diensten zijn zowel de omzet uit hoofde van gereguleerd gastransport als uit hoofde van niet-gereguleerd en/of (gedeeltelijk) van regulering vrijgesteld gastransport opgenomen. Onder omzet uit overige activiteiten is mede begrepen de omzet uit gasopslag en overige dienstverlening aan derden.

De onderverdeling is als volgt:

In miljoenen euro's	Netto-omzet	
	Eerste halfjaar 2024	Eerste halfjaar 2023
Gastransport en aanverwante diensten	622,0	927,9
Overige activiteiten	59,8	174,2
Totaal netto-omzet	681,8	1.102,1

De afname van de niet-gereguleerde en/of (gedeeltelijk) van regulering vrijgestelde omzet is met name te verklaren door de gewijzigde verwerking van EemsEnergyTerminal per 1 oktober 2023, zoals toegelicht in noot 2 'Financiële informatie per segment'. In diezelfde noot is ook de daling van de omzet uit hoofde van gastransport en aanverwante diensten toegelicht.

Informatie over geografische informatie

De omzet per geografisch gebied bepalen we op basis van het gebied waar de activiteiten plaatsvinden (binnen Nederland of daarbuiten). De onderverdeling van de omzet naar geografisch gebied is als volgt:

In miljoenen euro's	Netto-omzet	
	Eerste halfjaar 2024	Eerste halfjaar 2023
Nederland	514,9	837,4
Buiten Nederland	166,9	264,7
Totaal netto-omzet	681,8	1.102,1

4. Materiële vaste activa

Investerings

De investeringen in de materiële vaste activa in het eerste halfjaar 2024, exclusief de toevoegingen inzake de gebruiksrecht activa, bedragen € 258,3 miljoen (eerste halfjaar 2023: € 269,6 miljoen). De investeringen hebben met name betrekking op de bouw van de stikstofinstallatie van GTS in Zuidbroek, de realisatie van de aansluitleidingen voor de LNG-terminals in Stade en Brunsbüttel (beide in Duitsland), de aanleg van de WarmtelinQ-warmtetransportleiding en de aanvangsinvesteringen in het waterstofnetwerk in Nederland.

Per 30 juni 2024 is Gasunie voorwaardelijke investeringsverplichtingen aangegaan ter hoogte van € 223,6 miljoen (ultimo 2023: € 248,0 miljoen). De verplichtingen houden in Nederland met name verband met aanvangsinvesteringen in het waterstofnetwerk, investeringen met betrekking tot de aanleg van de WarmtelinQ-warmtetransportleiding en verplichtingen die we als aandeelhouder zijn aangegaan ten behoeve van onze joint venture Porthos.

In Duitsland zien de verplichtingen met name toe op reguliere vervangings- en uitbereidingsinvesteringen, de realisatie van de aansluitleiding voor de LNG-terminals in Stade en Brunsbüttel en de aanvangsinvesteringen in het waterstofnetwerk in Duitsland.

Afschrijvingskosten

De afschrijvingskosten daalden van € 210,4 miljoen in het eerste halfjaar 2023 naar € 161,2 miljoen in het eerste halfjaar 2024. Dit is vrijwel volledig te verklaren door een gewijzigde boekhoudkundige verwerking van EemsEnergyTerminal per 1 oktober 2023, zoals toegelicht in [noot 1 'Belangrijke aangelegenheden en significante transacties in het eerste halfjaar 2024'](#). Gecorrigeerd voor het effect van het niet meer consolideren van EemsEnergyTerminal, zijn de afschrijvingskosten in het eerste halfjaar 2024 licht gestegen ten opzichte van het eerste halfjaar 2023.

Bijzondere waardeveranderingen van vaste activa

Aan het eind van iedere verslaggevingsperiode onderzoeken we of sprake is van indicaties voor bijzondere waardeverminderingen van vaste activa. Daarnaast onderzoeken we of er aanleidingen bestaan om reeds eerder verantwoorde bijzondere waardeverminderingen terug te nemen.

We hebben de volgende kasstroom genererende eenheden geïdentificeerd:

- Gastransportnetwerk Nederland;
- Gastransportnetwerk Duitsland;
- Gastransportnetwerk BBL Company;
- Gasopslag EnergyStock;
- Overige materiële en financiële vaste activa.

Uit onze beoordeling blijken geen indicaties voor een bijzondere waardevermindering (of – waar van toepassing – een terugname daarvan) van de vaste activa per 30 juni 2024.

5. Investerings in joint ventures

De mutaties in joint ventures over het eerste halfjaar 2024 zijn als volgt:

<i>In miljoenen euro's</i>	Eerste halfjaar 2024	2023
Stand per 1 januari	483,9	371,9
Herclassificatie EemsEnergyTerminal van groepsmaatschappij naar joint venture	-	27,8
Investerings	38,6	101,5
Desinvestering German LNG	-	-14,9
Rechtstreekse eigen vermogen mutaties	2,6	-1,1
Resultaat in joint ventures	22,3	38,0
Ontvangen dividend	-13,8	-39,3
Stand per 30 juni resp. 31 december	533,6	483,9
Leningen aan joint ventures	28,4	4,4
Totaal investeringen in joint ventures per 30 juni resp. 31 december	562,0	488,3

De investeringen in de eerste helft van 2024 betroffen voornamelijk investeringen in Gate terminal en Porthos.

De rechtstreekse vermogensmutaties hebben betrekking op de herwaardering van ons belang in Gate terminal als gevolg van de wijziging in de reële waarde van het effectieve deel van een cash flow hedge van Gate terminal. Gasunie heeft deze vermogensmutatie verwerkt in de niet-gerealiseerde resultaten.

De leningen aan joint ventures betreffen onze aandeelhoudersleningen aan EemsEnergyTerminal en VertiCer.

6. Rentedragende leningen

Op 30 juni 2024 bestaat het nominale bedrag aan langlopende leningen van € 3.590,0 miljoen (ultimo 2023: € 3.090,0 miljoen) voor € 3.050,0 miljoen (ultimo 2023: € 2.550,0 miljoen) uit obligatieleningen en voor € 540,0 miljoen (ultimo 2023: € 540,0 miljoen) uit onderhandse leningen. De nog te amortiseren transactiekosten en disagio bedragen € 15,4 miljoen (ultimo 2023: € 14,5 miljoen).

De mutaties in de rentedragende leningen zijn als volgt:

<i>In miljoenen euro's</i>	Eerste halfjaar 2024	2023
Oorspronkelijke nominale hoofdsom per 1 januari	3.090,0	3.015,0
Afgelost tot en met 1 januari	-	-
Restant nominale hoofdsom per 1 januari	3.090,0	3.015,0
Niet-geamortiseerde transactiekosten en disagio	-14,5	-14,5
Boekwaarde per 1 januari	3.075,5	3.000,5
Mutaties in het eerste halfjaar resp. boekjaar:		
Aflossingen	-	-225,0
Nieuw opgenomen leningen	500,0	300,0
Amortisatie van transactiekosten en disagio	0,9	1,6
Toevoeging transactiekosten en disagio	-1,8	-1,6
Totaal mutaties in het eerste halfjaar resp. boekjaar	499,1	75,0
Oorspronkelijke nominale hoofdsom per 30 juni resp. 31 december	3.590,0	3.090,0
Afgelost tot en met 30 juni resp. 31 december	-	-
Restant nominale hoofdsom per 30 juni resp. 31 december	3.590,0	3.090,0
Resterende niet-geamortiseerde transactiekosten en disagio	-15,4	-14,5
Boekwaarde per 30 juni resp. 31 december	3.574,6	3.075,5
Gepresenteerd onder de kortlopende schulden	-175,0	-175,0
Totaal	3.399,6	2.900,5

In april 2024 hebben we een nieuwe groene obligatielening uitgegeven ter waarde van € 500,0 miljoen. De overeengekomen looptijd bedraagt 20 jaar. De aflossing vindt ineens plaats op de vervaldatum. De obligatie is geplaatst onder het Green Financing Framework van Gasunie en als gevolg daarvan moeten we de opbrengsten van deze obligatie volledig alloceren aan onze groene bestedingsdoelen. Ons Framework voldoet aan de International Capital Markets Association (ICMA) Green Bond Principles en aan de European Green Bond Standard (EU GBS), waardoor deze obligatielening ook het EU GBS etiket heeft. De effectieve couponrente bedraagt 3,88% en staat vast voor de gehele looptijd. Onder aftrek van € 1,8 miljoen aan disagio en transactiekosten is een bedrag van € 498,2 miljoen ontvangen. Dit bedrag is tevens opgenomen in het verkorte geconsolideerde kasstroomoverzicht.

Inzake de rentedragende leningen en overige faciliteiten zijn geen zekerheden verstrekt door N.V. Nederlandse Gasunie aan de kredietverstrekkers. De bestaande leningsvoorwaarden zijn ten opzichte van ultimo 2023 niet gewijzigd.

De aflossingskalender is als volgt:

<i>In miljoenen euro's</i>	Eerste halfjaar	Tweede halfjaar	Totaal
Aflossingsverplichting in			
2024		175,0	175,0
2025	-	125,0	125,0
2026	650,0	-	650,0
2027	-	-	-
2028	-	300,0	300,0
na 2028			2.340,0
Totaal van de aflossingsverplichtingen			3.590,0

De vennootschap heeft een niet-gecommitteerde bancaire rekening-courantfaciliteit van € 25,0 miljoen (ultimo 2023: € 45,0 miljoen), een gecommitteerde kredietfaciliteit van € 1.050,0 miljoen (ultimo 2023: € 600,0 miljoen), een Euro Commercial Paper (ECP) programma ter grootte van € 750,0 miljoen (ultimo 2023: € 750,0 miljoen) en een Euro Medium Term Note (EMTN) programma ter grootte van € 7,5 miljard (ultimo 2023: € 7,5 miljard). De gecommitteerde kredietfaciliteit heeft een looptijd tot april 2027. Op de gecommitteerde kredietfaciliteit en onder het Euro Commercial Paper (ECP) programma zijn het afgelopen halfjaar geen gelden getrokken (eerste halfjaar 2023: idem). Incidenteel kunnen we ook gebruik maken van andere kortlopende leningen op de geldmarkt. In het eerste halfjaar 2024 maakten we hiervan geen gebruik (eerste halfjaar 2023: opname en aflossing van € 215,0 miljoen).

Binnen het EMTN-programma is op 30 juni 2024 voor € 3.050,0 miljoen (ultimo 2023: € 2.550,0 miljoen) aan obligatieleningen geplaatst. Het EMTN-programma is geldig tot 31 oktober 2024 en wordt naar verwachting in de tweede helft van 2024 geactualiseerd.

De lange- en kortetermijn-creditratings van S&P zijn gedurende het eerste halfjaar 2024 niet veranderd. Op 5 juli 2024 heeft Moody's zijn langetermijn-creditrating voor Gasunie verlaagd van A1 naar A2 met een stabiel vooruitzicht. De kortetermijn-creditrating blijft onveranderd. Moody's verwacht dat we voor een langere periode niet meer kunnen voldoen aan zijn drempelwaarde voor een A1-rating, specifiek voor de verhouding tussen het bedrijfsresultaat en de netto schuld. Dit is met name gelegen in de verwachte toename van de langlopende schulden, samenhangend met de geprognosticeerde investeringen in de energietransitie. Ook is tijdelijk sprake van een lager bedrijfsresultaat, onder meer als gevolg van de verrekening van de surplus-omzet over het boekjaar 2022. Dit resulteert in lagere toegestane inkomsten in het gereguleerde segment, zoals toegelicht in [noot 1 'Belangrijke aangelegenheden en significante transacties in het eerste halfjaar 2024'](#) en [noot 2 'Financiële informatie per segment'](#).

7. Financiële instrumenten

In deze halfjaarrekening zijn diverse financiële instrumenten opgenomen. Het gaat om:

- Overige kapitaalbelangen;
- Afgeleide financiële instrumenten;
- Rentedragende leningen;
- Overige primaire financiële instrumenten.

Gasunie hanteert de volgende hiërarchie van waarderingstechnieken voor het bepalen van de reële waarde van financiële instrumenten:

Niveau 1:	Op basis van genoteerde prijzen op actieve markten voor hetzelfde instrument.
Niveau 2:	Op basis van prijzen op actieve markten voor vergelijkbare instrumenten of op basis van andere waarderingstechnieken, waarbij alle benodigde significante gegevens direct of indirect zijn ontleend aan zichtbare marktgegevens.
Niveau 3:	Op basis van waarderingstechnieken, waarbij alle benodigde significante gegevens niet zijn ontleend aan zichtbare marktgegevens.

Overige kapitaalbelangen

De overige kapitaalbelangen zijn als volgt:

Naam van de vennootschap	Zetel	Financieel belang op	
		30 juni 2024	31 dec. 2023
Energie Data Services Nederland (EDSN) B.V.	Arnhem	12,5%	12,5%
Nord Stream AG	Zug, Zwitserland	9,0%	9,0%
PRISMA European Capacity Platform GmbH	Leipzig, Duitsland	12,8%	12,8%
SCW Systems B.V.	Schoorl	4,2%	4,7%

Per 30 juni 2024 bedraagt de reële waarde van de overige kapitaalbelangen gezamenlijk € 7,0 miljoen (ultimo 2023: € 7,0 miljoen). Dit is een reëlewaardebepaling volgens niveau 3 (ultimo 2023: niveau 3). Voor de belangen in PRISMA, EDSN en SCW Systems geldt dat, mede vanwege hun geringe omvang, we veronderstellen dat de boekwaarde een benadering is van de reële waarde. Voor Nord Stream geldt dat we per 30 juni 2024 onze reële waarde waardering van € nihil (ultimo 2023: € nihil) handhaven. In het eerste halfjaar 2024 zijn ons geen feiten of omstandigheden gebleken inzake de waardering van Nord Stream die belangrijke nieuwe inzichten geven in de aannames en de schattingen per ultimo 2023.

De afname van ons belang in SCW Systems houdt verband met het feit dat niet alle aandeelhouders pro-rata participeren in aanvullende kapitaalstortingen.

Afgeleide financiële instrumenten

De afgeleide financiële instrumenten bestaan uit valutatermijncontracten en gasprijsswaps.

De valutatermijncontracten zijn afgesloten door N.V. Nederlandse Gasunie ten behoeve van het valutarisicobeheersing door onze joint venture EemsEnergyTerminal. EemsEnergyTerminal huurt twee drijvende LNG-installaties, waarvoor de huur is verschuldigd in Amerikaanse dollars. N.V. Nederlandse Gasunie heeft een overeenkomst met EemsEnergyTerminal op grond waarvan de waardemutaties van de nog niet afgewikkelde valutatermijncontracten en de feitelijke afwikkeling van de afgewikkelde valutatermijntransacties volledig worden verrekend met EemsEnergyTerminal. Deze overeenkomst kwalificeert zelf ook als een financieel instrument onder IFRS 9. Hierdoor is, per saldo, geen sprake van een effect op het nettoresultaat van N.V. Nederlandse Gasunie.

De reële waarde van de valutatermijncontracten bepalen we aan de hand van de contante waarde van de toekomstige kasstromen. Hierbij gebruiken we in de markt zichtbare valutatermijnkoersen met een vergelijkbare looptijd en een zero-coupon disconteringsvoet die past bij de valuta en de looptijd van de transacties, rekening houdend met het kredietrisico van zowel Gasunie als de relevante tegenpartijen. Dit is een reëlewaardebepaling volgens niveau 2 (ultimo 2023: niveau 2). Per 30 juni 2024 bedroeg de reële waarde van de valutatermijncontracten per saldo nihil (ultimo 2023: per saldo nihil). Zonder toepassing van saldering is de reële waarde van de valutatermijncontracten per 30 juni 2024 € 0,3 miljoen. Ultimo 2023 bedroeg de reële waarde € 6,9 miljoen.

Gasunie is in joint venture verband investeringsverplichtingen aangegaan die in hoogte kunnen variëren op basis van ontwikkelingen van de gasprijs. Om het kasstroomrisico op deze verwachte investeringsuitgaven te beperken, maken we gebruik van gasprijsswaps. Door middel van deze gasprijsswaps hebben we de toekomstige variabele investeringsverplichting – voor wat betreft ons aandeel in de investeringsverplichting – effectief gefixeerd over de looptijd van de investeringsverplichting (tot en met december 2027).

De reële waarde van de gasprijsswap bepalen we aan de hand van de contante waarde van beursgenoteerde commodityprijzen voor gasprijsswaps. Hierbij gebruiken we in de markt zichtbare slotkoersen voor gastermijnproducten met een vergelijkbare looptijd en een zero-coupon disconteringsvoet die past bij de looptijd van de transacties, rekening houdend met het kredietrisico van zowel Gasunie als de relevante tegenpartijen. Dit is een reëlewaardebepaling volgens niveau 2 (ultimo 2023: niveau 2). Per 30 juni 2024 bedroeg de reële waarde van de gasprijsswap -/- € 17,2 miljoen (ultimo 2023: -/- € 19,3 miljoen).

Rentedragende leningen

De rentedragende leningen betreffen obligatieleningen met een notering aan Euronext in Amsterdam alsmede onderhandse leningen.

De reële waarde van de beursgenoteerde obligaties is gelijk aan de slotkoers per balansdatum. Dit is een reëlewaardebepaling volgens niveau 1 (ultimo 2023: niveau 1). De reële waarde van de onderhandse leningen is berekend door verwachte toekomstige kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije marktrente voor de resterende looptijd, vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen. Hierbij is rekening gehouden met het eigen risicoprofiel. Dit is een reëlewaardebepaling volgens niveau 2 (ultimo 2023: niveau 2).

De boekwaarde en de reële waarde van de rentedragende leningen per 30 juni 2024 is als volgt:

In miljoenen euro's	30 juni 2024			31 dec. 2023		
	Boekwaarde	Reële waarde	Vershil	Boekwaarde	Reële waarde	Vershil
Obligatieleningen	3.034,6	2.812,9	-221,7	2.535,5	2.364,5	-171,0
Onderhandse leningen	540,0	500,0	-40,0	540,0	511,5	-28,5
Totaal rentedragende leningen	3.574,6	3.312,9	-261,7	3.075,5	2.876,0	-199,5

De wijziging in de reële waarde van de leningen in het eerste halfjaar 2024 wordt met name veroorzaakt door wijzigingen in marktrentes, een gemiddeld genomen kortere resterende looptijd van de leningen en het effect van renteaangroei en -verval. In de periode na de balansdatum vond een verlaging van onze langetermijn-creditrating plaats, zoals toegelicht in [noot 6 'Rentedragende leningen'](#). Deze verlaging heeft in de periode na de balansdatum tot aan de opmaakdatum van de halfjaarrekening geen belangrijke gevolgen gehad voor de reële waarde van de rentedragende leningen.

Overige primaire financiële instrumenten

De overige primaire financiële instrumenten bestaan uit handels- en overige vorderingen en kas en kasequivalenten (in deze halfjaarrekening opgenomen onder de vlottende activa), kortlopende financieringsverplichtingen (exclusief de kortlopende aflossingsverplichtingen op langlopende leningen) en handels- en overige schulden. Voor deze instrumenten benadert de boekwaarde de reële waarde gegeven de korte looptijd van deze instrumenten.

Het saldo kas en kasequivalenten als onderdeel van de vlottende activa per 30 juni 2024 betrof € 517,8 miljoen (ultimo 2023: € 294,7 miljoen).

8. Gebeurtenissen na de balansdatum

Er is geen sprake van belangrijke gebeurtenissen na de balansdatum die verwerkt of toegelicht moeten worden in de halfjaarrekening.

11 Ondertekening

De raad van bestuur,

Mevr. W.R. Terpstra*, voorzitter

Mevr. J. Hermes*

Dhr. B.J. Hoevers

Dhr. J.A.F. Coenen

Groningen, 18 juli 2024

* Statutair bestuurder